

לאנשי צבא הגנה לישראל

בצבא הסדיר ובחיליהמילואים

למטפחי כוח המגן העברי ולוחיקיו

ברכת "מערכות"

פרוס חש"ב

ב מ ע ר כ ה

(לחיוב — ולשלילה); לא־מעט — ע"י מחשבה עצמית, מנתחת מקשה־קושיות, מבקשת־פתרונות. אך גם לאחר מיצויים של כל אלה נשאר בכ"ז בתוקפו הצורך ב"הצגת" תנאי מלחמה ומצביה, בהתנסות עצמית כלשהי של גייסות ושל מפקדיהם, לפחות באחד־מששים ממציאותו של אותו מקצוע־מיוחד במינה, בו, לפי הגדרתו של א. וייזל, המתחרים אינם מסתפקים בהישגים העולים על אלה של היריב כי אם מנסים "לגנוב או לגזול ממנו את כלי־עבודתו, מתכלים לעצם קיומו."

הרצון להשגת מכסימום תנאי־מציאיות כאלה הוֹרֵיד, בשטח האימון הטקטי־הישיר, את "מסלולי־הקרב" (ובכלל תרגולת־קרב במגע קרוב מאוד עם אֶש־כפועל), כפי שהתפתחו בימי מלחמת־העולם השנייה. אולם התנסות טקטית ואופרטיבית נרחבת יותר — ודינמית יותר — לא היתה אפשרית מעולם בלי הגורם של דו־צדדיות בתרגול או בתמרון.

אין לך עוד מקצוע כמקצוע הצבאי אשר תרבה בו כל כך הסכנה להתהוות פרצות (נוסח "מספרים") בין ההלכה, המכתיבה את מגמת האימונים, תוכנם ואורחם, לבין המציאות בה עלולים להדרש המתאמנים והמאמנים להעמיד למבחן את פרי אימורניהם: — את עצמם. וטבעי הדבר: שלא כביתר האומנויות ומשלוחיהידי, אין במקצוע הצבאי כל הזדמנות להשתלף בו בפועל אלא בבוא אותו מבחן עצמו.

שלושה גורמים־מכוננים בלבד עשויים לשמש נר לרגליהם של עורכי הכשרת־הגייסות בימות־שלום: — נסיון העבר; — לקחם המתחדשם של אחרים; — תרבותם הצבאית, דמיונם הדינמי ותפיסתם הערה של אנשי הפיקוד, התכנון וההדרכה, על כל שכבור תיהם. לא־מעט באלה — ניתן להשיג על ידי קריאה, עיון בהלכת־המלחמה ובהיסטוריה הצבאית; לא־מעט — ע"י התבוננות בצבאות אחרים ולימוד מהם

עם כל ההגבלות הבלתי־נמנעות אפילו במבצע דו־
צדדי שעה שהוא מתנהל על פני „שדות־הקרב ללא
כדורים ופגזים“ (כביטוי הקולע של לידל־הארט), —
אין בכ"ו דרך אחרת לקיים את הכשרת הגייסות —
זו של המפקדים והמטות — לתנאי המציאות
מאשר דרך התמרון, המוגדר אך הגדוש, המנוהל, אך
המניח גם מקום לגילויי יזמה, דהיינו — התמרון
הררצדרי.

צבא־הגנה־לישראל, לאחר מבחן ארגונו וכושר־
פריסתו — כצבא־עומד וכצבא־מילואים, בשלהי
תשי"א, עומד עתה בשלב נוסף של בחינת־הבגרות
הממושכת ורבת־השלבים שלו, בערכו את סדרת
התימונים הדו־צדדיים שלו. אין לנסות ללמוד ולהי
סיק מסדרה זו יותר ממה שיש בה: — לא תכניות
מסעי־מלחמה ולא ציונים לחלוקת־הכוחות בבוא יום
חמור, וכיבוזי. אולם אין גם לראות בסדרה ראשו
נה זו פחות ממה שיש בה: מבחן־עצמי קיבוצי
לצבא ולמערכתו הפיקודית באשר לכושר ניהול מבר
צעי־שדה, התכנון לקראת כל אפשרות, התגובה

המהירה וההולמת, נכונות הגייסות למאמץ, ליכודם
ביחידות, רוחם הטובה, יכולת־השליטה של מפקדים,
גמישות המנגנון הלוגיסטי, ועוד, ועוד.

התוצאות הראשונות הממוגות — כרגיל בתמרון
שאינו לצורך הרגעה־עצמית־רשמית בלבד, כי אם
נועד להצעיד למעשה את תהליך צמיחתו והתחשלותו
של הצבא — הישגים ומישגים, גילויי יכולת ונקודות
הטעונות תיקון וחיזוק — מעידות על כך כמה
תיונית ובחוצה היתה סדרה זו של תרגילים־
תמרונים. עם כל הקושי והמאמץ — והיוקר היחסי —
שבפריכתה, היא מעידה עדות נאמנה, יותר מכל הר
כחה שכלית־מופשטת עד כמה הכרחי יהיה לחזור
מדי־שנה על סדרות דומות.

אין ספק שלקח סדרת־תמרונים זו שבמוצאי שנת
תשי"א יהיה בו כדי לציין את משימות האימון וההד
רכה (ולעתים — גם את צרכי הארגון והציוד),
ולסמן את מגמות ההתפתחות והעשייה לשנת־הבצרון
הצפויה לצ. ה. ל. — שנת תשי"ב, — השנה החמישית
לתקומת מדינת ישראל ולצבא־הגנה־לישראל.

„כל מי שאומר כי מתוך התחשבות בחוקי המלחמה ובעקרונותיה אין באפשרותו
לבצע פעולה הנחוצה לגופה — מעיד על עצמו שהוא מדבר על כללים ועקרונות
שאינם קיימים כלל. אין בטקטיקה כולה, בסופו של דבר, אלא חוק ועקרון אחד:
כיצד לעשות את הדבר שהנו מתאים ביותר לאותו מצב מציאותי שבו הנך נתון.“

רבי־אלוף י. ירין

(מדברי הערכה לפרשת־תמרונים).